

8. Vlastní hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy probíhá podle plánu hodnocení školy jednou za 2 roky ve stanovených oblastech. Poskytuje škole zpětnou vazbu o kvalitě a úrovni dosažených cílů vzhledem k výstupům stanoveným v ŠVP.

Vlastní hodnocení školy je realizováno v souladu s § 12 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s § 8 a § 9 vyhlášky MŠMT ČR č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

Vlastní hodnocení školy umožňuje autoregulaci školy a jejího systému vzdělávání zevnitř. Škola tak poznává své silné a slabé stránky. Škola využívá tohoto hodnocení ke svému vlastnímu růstu, ke stálému zvyšování kvality poskytovaných vzdělávacích služeb. S využitím kritické sebereflexe škola zvyšuje kvalitu poskytovaného vzdělávání.

Výsledkem vlastního hodnocení školy je zpráva o vlastním hodnocení školy. Jejím obsahem je posouzení, jak škola plní cíle, které si stanovila zejména v koncepci rozvoje školy a ve školním vzdělávacím programu; dále popis oblastí, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků, a oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit, včetně návrhů příslušných opatření a strategií pro další období. Předpokládá se také popis účinnosti opatření z předchozích hodnocení.

Zpráva z vlastního hodnocení školy se zpracovává za období dvou školních roků, vždy do 31. října příslušného roku. Na přípravě a realizaci se podílí vedení školy (ředitel a zástupce ředitele pověřený koordinací vlastního hodnocení školy) a realizační tým sestavený ze zástupců pedagogického sboru. Zpráva z vlastního hodnocení školy je součástí dokumentace školy a je k dispozici rodičům, žákům a partnerům školy.

8.1 Oblasti vlastního hodnocení školy

A. Podmínky ke vzdělávání

A.1 Vnější podmínky

- **Demografické podmínky** (porodnost, průměrná délka života, hustota obyvatelstva, migrace obyvatelstva, dopravní obslužnost)
- **Ekonomicko-technologické podmínky** (zaměstnanost, trh práce, platové podmínky, konkurence, podíly na trhu, informační systémy, školský rozpočet, možnosti sponzoringu a mimorozpočtových zdrojů)
- **Přírodní podmínky** (přírodní zdroje, stav životního prostředí, ochrana životního prostředí)
- **Politické podmínky** (legislativa, školská legislativa, autonomie škol, financování, politická situace v regionu, obci)

- **Kulturní podmínky** (úroveň vzdělávání a vzdělanosti, životní styl v regionu, zájem o celoživotní vzdělávání, volný čas, rekreace, média)
- **Konkurenční prostředí školy** (struktura školství v regionu, spádová oblast školy, zájem o školu, obor, uplatnění (úspěšnost) absolventů, vztahy mezi školami v regionu)
- **Veřejnost** (rodiče, masmédia, poradní orgány, sponzoři)

A.2 Vnitřní podmínky

- **Personální problematika** (složení pedagogického sboru, kvalita pedagogického sboru, DVPP, kvalita nepedagogických pracovníků, kvalita managementu, personální strategie školy)
- **Finanční problematika** (množství, autonomie, efektivita, rezervy, mimorozpočtové zdroje)
- **Zařízení a technologie** (pomůcky, školní nábytek, výpočetní technika, internet apod. - kvalita, kvantita, využitelnost, dostupnost)
- **Informační systémy** (formy - osobní kontakt, písemné formy, využití prostředků ICT apod., efektivita)
- **Systémy hodnocení kvality** (hodnocení kvality žáky, hodnocení kvality učiteli, hodnocení kvality vedením školy, hodnocení kvality rodiči a veřejnosti, hodnocení kvality zřizovatelem a ČŠI)
- **Řízení školy** (struktura řízení, manažerské činnosti, poradní orgány, žáci a řízení)
- **Koncepční záměry školy** (poslání školy, strategické cíle, konkrétní cíle a úkoly, koncepce rozvoje školy)
- „**Nehmotné faktory**“ školy (pověst, image školy, charakter a tradice školy, domácí kontakty školy, mezinárodní kontakty školy)

B. Průběh vzdělávání

B.1 Realizace vzdělávacího programu

- Charakteristika a priority školního vzdělávacího programu
- Naplnění profilu absolventa
- Soulad školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem
- Nabídka volitelných a nepovinných předmětů
- Problematika ICT

- Environmentální výchova

B.2 Organizace, metody a formy práce

- Organizace školního roku
- Formy výuky
- Školní řád
- Metody výuky
- Možnosti konzultace žáků s vyučujícími
- Samostatná práce žáků
- Podpůrná opatření při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- Vzdělávání mimořádně nadaných žáků
- Prevence sociálně-patologických jevů

C. Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání

C.1 Podpora školy žákům

- Poradenství pro žáky (výchovné a profesní poradenství na škole))
- Nabídka mimoškolních aktivit (zájmová, sportovní činnost, kroužky apod.)
- Ubytování a stravování žáků (DM)
- Služby žákům (možnosti kopírování, přístup k VT apod.)
- Přístup k informacím (žákovská knihovna, studovna apod.)
- Podíl žáků na řízení školy

C.2 Spolupráce s rodiči

- Formy spolupráce (komunikace) s rodiči
- Třídní schůzky a konzultace s rodiči
- Sdružení rodičů při škole
- Školská rada
- Účast rodičů na akcích školy

- Problémy ve spolupráci s rodiči

C.3 Vzájemné vztahy školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání

- Účast žáků na řízení školy (studentský parlament)
- Účast rodičů na řízení školy (poradní orgány, sdružení rodičů, členství rodičů ve školské radě apod.)
- Řešení připomínek, stížností
- Vztahy k představitelům obce, firem, institucím
- Vliv těchto vztahů na vzdělávání

D. Výsledky vzdělávání žáků

- Rozbor výsledků prospěchu
- Ukončování studia (maturitní zkoušky)
- Komisionální a opravné zkoušky
- Předčasné ukončení studia
- Přijímací řízení
- Kritická místa studia
- Zjišťování názorů studentů
- Uplatnění absolventů (úspěšnost při přijímacím řízení na VŠ, uplatnění v praxi, nezaměstnanost absolventů) a způsoby zjišťování
- Výsledky žáků v soutěžích, olympiádách

E. Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Možno využít závěrů kapitol A.2 Řízení školy a Personální problematika.

F. Úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

- Formulace slabých a silných stránek školy (na základě analýzy vnitřních podmínek školy)
- Formulace příležitostí a hrozeb (na základě analýzy vnějších podmínek školy)

8.2 Metodika vlastního hodnocení školy, nástroje a kritéria

Vlastní hodnocení školy bude realizováno podle následující metodiky (uspořádáno podle jednotlivých hodnocených oblastí, s uvedením sledovaných jevů, ukazatelů stavu (indikátorů, kritérií) a použitých evaluačních nástrojů a metod:

A. PROGRAM ŠKOLY

Sledovaný jev: Školní vzdělávací program

- variabilita programu – nabídka pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, dotace předmětů, volitelné předměty, projekty, kurzy, průřezová téma

Ukazatele stavu:

- soulad ŠVP s RVP
- plnění školního vzdělávacího programu
- relace mezi vzdělávacím programem a potřebami a podmínkami školy
- programová nabídka žákům se speciálními vzdělávacími potřebami
- soulad nabídky volitelných a nepovinných předmětů s představou žáků a rodičů
- variabilita ŠVP

Metody:

- kontrola souladu ŠVP s RVP a skutečné plnění ŠVP
- vlastní hodnocení učitelů a žáků

B. PODMÍNKY KE VZDĚLÁVÁNÍ

Sledované jevy:

- a) vliv personálních podmínek na vzdělávání
- b) materiální, technické a hygienické podmínky vzdělávání – prostory, pomůcky, učebnice, technické prostředky
- c) kvalita pracovního prostředí školy
- d) efektivita využívání finančních zdrojů
- e) rozvoj ekonomických zdrojů (projekty, granty...)

Ukazatele stavu:

- vliv personálních podmínek na kvalitu vzdělávání
- tvorba a kvalita podmínek pro vzdělávání, pracovní i relaxační činnosti učitelů a žáků
- funkčnost a estetická úroveň budov, učeben, společenských prostor
- kvalita podmínek pro jednání s rodiči a dalšími osobami ve škole
- vybavenost školy pro možnost účinně a moderně vyučovat - tzn. didaktická úroveň vybavení pomůckami, technikou, studijním materiálem
- efektivita využívání finančních zdrojů pro další rozvoj školy
- zabezpečování nadstandardních zdrojů (mj. účast v projektech, grantech)

Metody:

- pozorování
- kontrola
- skupinová diskuse
- sebehodnocení vedení školy
- sebehodnocení učitelů a žáků
- zhodnocení inventarizace

C. PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Sledovaný jev: Průběh vzdělávání se zřetelem k vytváření cílových hodnot vzdělávání

Ukazatele stavu:

- podpora vytváření cílových kompetencí vzdělávání
- kvalita jednotlivých oblastí vzdělávání – tzn. příprava, zajištění, organizace, metody, formy, hodnocení, motivace, komunikace, klima
- návaznost učiva
- rozmanitost vyučovacích postupů (styly učení) podporujících vytváření žádoucích vzdělávacích způsobilostí žáků
- účelnost použití metod výuky vzhledem k cíli a tématu vyučování
- využívání metod samostatné práce žáků

- individuální přístup k výuce
- efektivita využívání učebnic, pomůcek a didaktické techniky
- prostor pro individuální nebo skupinové aktivity
- uplatnění kooperativní techniky učení
- motivace v průběhu výuky
- dodržování stanovených pravidel hodnocení
- prověřování výchozích znalostí a dovedností
- průběžné vyhodnocování výsledků učení
- vedení žáků k sebekontrole a sebehodnocení
- prostor pro vyjadřování vlastního názoru
- dodržování pravidel komunikace
- psychosociální podmínky výuky

Metody:

- školní dokumentace
- kontrola a pozorování
- skupinová diskuse
- sebehodnocení vedení školy
- sebehodnocení třídních učitelů, učitelů
- hodnocení žáků (např. technikou volného psaní)

D. VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Sledovaný jev: Výsledky vzdělávání vzhledem ke stanoveným cílům vzdělávání

Ukazatele stavu:

- efektivní systém zjišťování výsledků vzdělávání
- dosahování cílových kompetencí vzdělávání podle ŠVP
- zvládání očekávaných výstupů
- používání náročnějších myšlenkových dovedností (aplikace, analýza, syntéza, kritické hodnocení)

- dovednost spolupracovat
- dovednost komunikovat
- pracovní dovednosti
- nízký počet neúspěšných a trestaných žáků
- vysoký stupeň podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- velmi dobré výsledky v testech
- úspěšné uplatnění žáků
- výsledky žáků v soutěžích
- existence zřetelného společenského a kulturního chování žáků a jejich dobré disciplíny

Metody:

- školní dokumentace
- kontrola a pozorování
- skupinová diskuse
- sebehodnocení vedení školy
- sebehodnocení třídních učitelů, učitelů
- hodnocení žáků (např. technikou volného psaní)

E. PODPORA ŠKOLY ŽÁKŮM, SPOLUPRÁCE S RODIČI, VZÁJEMNÉ VZTAHY

Sledované jevy:

- a) kvalita výchovného poradenství
- b) přístup k informacím a jejich přenos
- c) kvalita a využívání žákovské a rodičovské iniciativy
- d) vzájemné vztahy mezi školou, žáky, rodiči a dalších osob a jejich dopad na vzdělávání
- e) vztahy se zřizovatelem a školskou radou
- f) klíma, kultura, image školy

Ukazatele stavu:

- kvalita činností výchovného poradce ve vztahu k potřebám školy, žáků a rodičů
- přístup pracovníků školy, žáků a rodičů k potřebným informacím
- poskytování potřebných informací zákonným zástupcům žáků
- kvalita spolupráce rodičů se školou a využívání jejich námětů a připomínek
- úroveň spolupráce školy s odbornými pracovišti – např. PPP
- existence pocitu sounáležitosti a hrdosti na školu
- existence zřetelně přívětivého prostředí
- existence důvěry žáků (i rodičů) k učitelům a vedení školy
- úroveň morálky žáků a učitelů, vztahů žák/učitel, kultury vzájemných kontaktů

Metody:

- školní dokumentace
- skupinová diskuse
- sebehodnocení vedení školy
- sebehodnocení učitelů a žáků

F. ŘÍZENÍ ŠKOLY

Sledované jevy:

- a) kvalita systémového řízení
- b) plánování řídících činností (koncepte, ŠVP, roční plán, plán DVPP, atd.)
- c) efektivita organizace školy
- d) metodická podpora kvality výuky – personální rozvoj, DVPP, samostudium
- e) systém vedení pedagogických pracovníků - především efektivita výsledků hospitací
- f) kontrolní systém
- g) dokument - koncepční záměr rozvoje školy
- h) dokument - školní řád

Ukazatele stavu:

- vyhodnotitelnost cílů stanovených v koncepčním záměru rozvoje školy
- realizovatelnost koncepčních záměrů – zejména ve vztahu k finančnímu rozpočtu
- koncepčnost řídících činností ve škole - jejich zřetelná strategie
- míra spoluúčasti pracovníků školy na činnostech spojených s řízením školy
- účinnost organizační struktury ve vztahu k řízení školy
- účelnost rozvrhu hodin
- kvalita a efektivita školního rádu
- koncepční zajištění personálního rozvoje
- vztah systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků k dalšímu rozvoji školy a k realizovanému vzdělávacímu programu
- systém dalšího vzdělávání a samostudia ve vazbě na potřeby školy
- zajištění pomoci začínajícím a nekvalifikovaným vyučujícím
- systém prosazování progresivních trendů vzdělávání
- kvalita kontroly a hodnocení výsledků vzdělávání (žáci)
- kvalita kontroly a hodnocení průběhu vzdělávání (učitelé)
- kvalita kontroly provozu

Metody:

- školní dokumentace
- skupinová diskuse
- sebehodnocení vedení školy
- sebehodnocení učitelů a žáků

G. ÚROVEŇ VÝSLEDKŮ PRÁCE ŠKOLY**Sledované jevy:**

- a) kvalita výsledků vzdělávání
- b) prezentace školy
- c) spolupráce s partnery

d) organizace akcí školy – vystoupení, přehlídka, atd.

e) dokument – výroční zpráva

Ukazatele stavu:

- zřetelnost zkvalitňování výsledků vzdělávání
- propojení zpětné vazby s dalším rozvojem školy
- prezentace školy na veřejnosti a odezva
- zapojení školy do vzdělávacích projektů a aktivit
- organizace vystoupení, koncertů, přehlídek atd.
- účast žáků na soutěžích, olympiadách, přehlídkách atd.
- účast žáků a rodičů na akcích školy
- kvalita výroční zprávy

Metody:

- pozorování
- kontrola
- skupinová diskuse

8.3 Speciální nástroje a metody vlastního hodnocení školy

- externí testování žáků pomocí testů ČŠI
- interní testy žáků (v jednotlivých předmětech budou zadávány srovnávací testy)
- analýzy prospěchu žáků
- SWOT analýza školy
- výsledky soutěží, předmětových olympiád
- dotazníková šetření v rámci prevence sociálně patologických jevů (např. dotazník k problematice drog)
- vlastní dotazníková šetření mezi žáky (průzkum spokojenosti se školou a hodnocení učitelů žáky), rodiči žáků a učiteli
- vlastní hodnocení EVVO (environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty) ve škole - formou pravidelného vyhodnocování environmentální gramotnosti žáků (ve 4. ročníku, dotazníkové šetření zaměřené na znalosti, postoje a hodnoty v této oblasti)